

РЕШЕНИЕ

№ 6374

гр. София, 31.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 17.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **6983** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 118, ал. 1 от Кодекса за социално подпомагане (КСО).
Образувано е жалба на З. К. М. с постоянен адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес] подадена чрез процесуалния й представител адв. А. Ч., срещу Решение № 1040-21-599 от 14.06.2021 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Национален осигурителен институт (НОИ) – С.-град, постановено при условията на заместването му от Е. Л. - директор на Дирекция „Краткосрочни плащания и контрол, с което е отхвърлено оспорването на Разпореждане № 620414 от 16.04.2021 г. за възстановяване на неоснователно получени суми за осигурителни плащания чрез прехващания от вземания на държавното обществено осигуряване, издадено от длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С.-град.
По изложените в жалбата доводи за незаконосъобразност на обжалваното решение поради противоречието му с материалния закон и съществени нарушения на административнопроизводствените правила – основания по чл. 146, т. 3 и 4 АПК, се претендира отмяната му. В жалбата се описва хронологията на правоотношенията във връзка с постановеното прихващане, включително обстоятелствата по извършената проверка на осигурителя „Д. Г. Строй“ ЕООД, довела до заличаване на данни, касаещи осигурителния статус на жалбоподателката. Излагат се съображения относно правомерността на предходно издадени от длъжностни лица при ТП на НОИ – С.-град разпореждания, потвърдени с Решение № 1040 – 21 – 138 / 03.02.2021 г. на административната инстанция, което е предмет на производството по адм. дело №

2264/2021 г. на Административен съд – София-град, 17-ти състав. Прави се възражение за изтекла погасителна давност съгласно чл. 115, ал. 1 КСО. Сочат се за нарушени разпоредби от АПК, гарантиращи правото на участие на заинтересованите лица в производствата, приключващи с акт, накърняващ техните права и интереси. Претендира се отмяна на обжалваното Решение № 1040-21-599, ведно с присъждане на направените от страната разноски. В о.с.з. е формулирано искане за спиране на съдебното производство до окончателното приключване на адм. дело № 2264/2021 г., отхвърлено от настоящия съд с определение № 2241/18.03.2022 г. поради липса на основанията по чл. 229, ал. 1, т. 4 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Ответникът - директорът на ТП на НОИ – С.-град, чрез юрк. Б., оспорва основателността на жалбата. Акцентира, че правомерността на извършеното прихващане е предпоставено от изпълнението на изискванията на чл. 114, ал. 5 КСО и всякакви други доводи, касаещи предходно проведени контролни производства са ирелевантни. Прави искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, надлежно уведомена за възможността да встъпи в производството, не е изпратила представител в съдебно заседание и не ангажира становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 75 състав, след като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С Разпореждане № 214-00-5891-4/27.11.2020 г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С.-град, на основание чл. 114, ал. 3 и във връзка с чл. 114, ал. 2, т. 2 КСО, е разпоредено З. К. М. да възстанови добросъвестно полученото от нея парично обезщетение за безработица за периода от 19.10.2016 г. до 18.10.2017 г. в размер на 7723,27 лева. Разпореждането е мотивирано с констатациите от извършената проверка по разходите на ДОО на осигурителя “Д. Г. СТРОЙ“ ЕООД и последвалото служебно заличаване на данните за осигурителен стаж и доход, подадени от дружеството по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО за периода от 28.12.2015 г. до 19.10.2016 г., включително данните касаещи жалбоподателката. Длъжностното лице е приело, че З. К. М. не е била осигурено лице по смисъла на чл. 10, ал. 1 КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КСО, като вследствие на неправомерно подадените данни по реда на чл. 5, ал. 4 КСО, на същата е изплатено парично обезщетение за безработица в общ размер на 7723,27 лв., която сума следва да бъде възстановена.

Горепосоченото разпореждане е обжалвано по административен ред, като с определение № 1040-21-137 от 03.02.2021 г. на директора на ТП на НОИ-С. град, производството по оспорването му е спряно до приключване и решаване на спора относно законосъобразността на предходни разпореждания - № 214-00-5891-2 и № 214-00-5891-3 от 27.11.2020 г., касаещи правото на парично обезщетение за безработица. Тези разпореждания са потвърдени с друго решение на административната инстанция с № 1040-21-138/03.02.2021 г., чието оспорване е отхвърлено с окончателното съдебно решение № 1084 от 22.02.2022 г. по адм. дело № 2264/2021 г. на Административен съд – София-град 17-ти състав.

Междувременно, на 16.04.2021 г. длъжностното лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С.-град е издало Разпореждане № 620414 за възстановяване на неоснователно получени суми за осигурителни плащания чрез прихващане от вземания от ДОО. Разпореждането е мотивирано с установеното вземане на ДОО и

констатацията, че задължението не е погасено в срока за доброволно изпълнение съгласно чл. 114, ал. 3 КСО. Съобразявайки размерът на задължението, което към 16.04.2021 г. е установено, че възлиза на 7 903,49 лв., от които 7723.27 лв. главница, 0.00 лв. лихва и 180.22 лв. лихва за просрочие, начислена на основание чл. 113 КСО, и предвид данните за отпуснатата на М. лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, на основание чл. 114, ал. 5, във връзка с чл. 114а КСО, е разпоредено да бъде прихванато от изискуемо вземане на жалбоподателката от ДОО, представляващо лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, вземането на ДОО, произтичащо от неоснователно изплатена на лицето сума за парично обезщетение за безработица чрез налагане на месечна удържка от пенсията при спазване на чл. 114а, ал. 3 КСО.

Именно това разпореждане с № 620414 е било предмет на преценка за законосъобразност от директора на ТП на НОИ-С.-град, чието потвърждаващо Решение № 1040-21-599/14.06.2021 г. се атакува в настоящото съдебно производство. В него решаващият орган е направил подробен анализ на относимата нормативна уредба и при съобразяване на регламентирания в КСО ред за прихващане и принудително изпълнение на разпорежданията по чл. 114, ал. 3 КСО, е формирал извод за наличие на всички законови предпоставки за упражняване на правото на прихващане с оглед данните, че задължението по Разпореждане № 214-00-5891-4 от 27.11.2020 г. не е погасено доброволно в определения за това срок, не е било разсрочено по реда на чл. 116 КСО, а същевременно е налице насрещно изискуемо вземане на г-жа М. от ДОО, представляващо отпуснатата лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването, срещу подлежащ на обжалване акт, след осъществен административен контрол. Същата е депозирана в законоустановения срок, предвид което се явява процесуално допустима, като разгледана по същество е неоснователна.

По отношение на валидността на Решение № 1040-21-599/14.06.2021 г. и потвърденото с него Разпореждане № 620414/16.04.2021 г.:

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "д" КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване по чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 3 и 4, и за прихващане по чл. 114, ал. 5 се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. По силата на чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната нормативна уредба и приложените заповеди № 1025-21-51/03.02.2020 г. (л. 108) и № 12928/09.06.2021 г. (л. 114), съдът намира, че оспореното Решение № 1040-21-599/14.06.2022 г. е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ – С.-град, в условията на заместването му поради отсъствие и ползван отпуск от Е. Л. – директор на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ в ТП на НОИ – С.-град.

Идентичен извод следва и по отношение на потвърденото с него Разпореждане № 620414/16.04.2021 г. за извършено прихващане. Съгласно чл. 114, ал. 5 КСО дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3 и 4, подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този

кодекс или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението. Видно от положения на разпореждането печат (л. 31 гръб), същото е издадено от Н. Н., която съгласно приложената на л. 109 Заповед № 1015-21-247/04.12.2018 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, Раздел II, т. 14, е сред лицата, на които е възложено ръководството на пенсионното осигуряване по смисъла на чл. 98, ал. 1, т. 1 и ал. 2, и чл. 99, ал. 1 КСО.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 5 КСО, във връзка с чл. 59, ал. 2 АПК. Посочени са фактически и правни основания за издаването им. Същите са издадени при спазване на законоустановената форма.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил задълженията си по чл. 35 и чл. 36 АПК, като е събрал всички относими доказателства. Неоснователно е възражението, че не е изпълнено изискването на чл. 26 АПК, тъй като жалбоподателката в качеството ѝ на заинтересовано лице не е била уведомена за започналото административно производство. Предвид характера на производството по чл. 114, ал. 5 КСО, в случая не е налице задължение за уведомяване. Правото на прихващане е от категорията на погасителните потестативни права, като едностранното волеизявление на административния орган е достатъчно за упражняването му, с което се реализира принудително частично погасяване на вземането на ДОО.

При преценка на материалната законосъобразност на оспореното решение съдът намира следното:

Разпоредбата на чл. 114, ал. 1 КСО гласи, че недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113. По аргумент от ал. 2, т. 3 от цитираното нормативно правило подлежат на възстановяване (без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение) добросъвестно получените суми за осигурителни плащания, когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. Съгласно чл. 114, ал. 3 КСО за възстановяване на сумите по ал. 1 и 2 длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждане, което подлежи на доброволно изпълнение в 14-дневен срок от връчването му. Нормата на чл. 114, ал. 5 от кодекса предвижда, че дължимите суми по разпоредения, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3 и 4, подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този кодекс или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване.

Анализът на цитираната нормативна уредба сочи, че правомерността на упражнената на основание чл. 114, ал. 5 КСО компетентност е обусловена от наличието на

следните материалноправни предпоставки: 1) установено по надлежния ред, ликвидно и изискуемо задължение към ДОО; 2) бездействие на длъжника за погасяването му в срок; 3) наличие на насрещно изискуемо вземане на длъжника от ДОО.

В случая към датата на постановяване на процесното разпореждане са били налице всички законови предпоставки за извършване на прихващането. Вземането на ДОО е било установено по основание и размер с Разпореждане № 214-00-5891-4/27.11.2020 г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С.-град. Неговото предварително изпълнение е изрично предвидено с разпоредбата на чл. 117а, ал. 1 КСО, поради което при липса на доброволно изпълнение от страна на длъжника, органът е разполагал и законосъобразно е упражнил правомощието си да пристъпи към прихващане на дължимите суми. Няма спор, че установеното с Разпореждане № 214-00-5891-4 задължение не е било доброволно погасено в определения срок, следователно то подлежи на прихващане по реда на чл. 114, ал. 5 КСО. Същевременно жалбоподателката има изискуемо вземане от ДОО на основание придобито право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, която се изплаща ежемесечно и е в размер на 528.05 лв. Налага се извод, че са били налице условията за прихващане, каквото длъжностното лице е разпоредило - между получаваната от жалбоподателката инвалидна пенсия и вземането на ДОО, произтичащо от полученото обезщетение за безработица за периода от 19.10.2016 г. до 18.10.2017 г. /включително/.

Защитната теза за незаконосъобразност на Решение № 1040-21-599 е обоснована с доводи във връзка с правомерността на предходно издадени разпореждания. Същите не са предмет на настоящото съдебно производство, в което не може да се преценява обстоятелството дали е било законосъобразно установено вземането на ДОО, още повече че по този въпрос вече е налице окончателно съдебно решение, отричащо тезата на оспорващата, включително и досежно изтичането на давностния срок по чл. 115, ал. 1 КСО. В тази връзка и всички възражения, касаещи правилността и законосъобразността на Разпореждане № 214 – 00 – 5891 – 2 и Разпореждане № 214 – 00 – 5891 – 3 от 27.11.2020 г. на ръководителя на осигуряването за безработица не следва да се обсъждат по същество в настоящото производство. Що се отнася до Разпореждане № 214-00-5891-4/27.11.2020 г., както обосновано е приела и административната инстанция, същото е годно изпълнително основание независимо, че е обжалвано и не е влязло в сила. При липсата на данни, че изпълнение му е спряно при условията на чл. 117а, ал. 2 КСО и доколкото няма спор, че вземането на ДОО не е доброволно погасено, то законосъобразно с процесното Разпореждане № 620414 е упражнено правото на прихващане по чл. 114, ал. 5 КСО.

Ирелевантни към конкретния спор са развитите от процесуалния представител на жалбоподателката доводи във връзка с конституционно установеното ѝ право на обществено осигуряване и социално подпомагане. Не се констатират и нарушения на Хартата на основните права на ЕС. Съгласно разпоредбата на член 34 от Хартата, озаглавена "Социална сигурност и социална помощ", Съюзът е задължен да признава и зачита правото на достъп до обезщетенията за социална сигурност и до социалните служби, които осигуряват закрила в случаи като майчинство, заболяване, трудова злополука, зависимо положение или старост, както и в случай на загуба на работа, в съответствие с правилата, установени от правото на Съюза и от националните законодателства и практики. Този текст, както и член 41, параграф 2, буква "а" от Хартата, следва да бъдат тълкувани съобразно чл. 52, в смисъл, че правата, които тя признава измежду които и социална сигурност и социална помощ, могат да бъдат

ограничавани въз основа на закон и при спазване на принципа на пропорционалност. Именно такива ограничаващи пенсионните права разпоредби са предвидени в КСО, като същевременно регламентирани в чл. 114а, ал. 3 КСО максимални размери на удържките гарантират пропорционалността на тези административни мерки.

Ето защо и предвид неоснователността на наведените в жалбата възражения, съдът намира, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ - С.-град е материално законосъобразно, издадено е от компетентен орган в рамките на законите му правомощия и компетентност, което се отнася и до потвърденото с него разпореждане, като при постановяването им не са допуснати съществени процесуални нарушения, водещи до ограничаване правата на жалбоподателката. Обжалваните актове са съответни на законовата цел за възстановяване от лицата на всички неправомерно получени от ДОО парични обезщетения.

С оглед изхода на спора и своевременно заявеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 143, ал. 3 АПК такова се дължи в размер на 100 (сто) лева, определено по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административен съд - София – град, III отделение, 75-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на З. К. М. срещу Решение № 1040-21-599 от 14.06.2021 г. на директора на Териториално поделение на Национален осигурителен институт – С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 620414 от 16.04.2021 г., издадено от длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С.-град. .

ОСЪЖДА З. К. М. с постоянен адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на Националния осигурителен институт юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 100,00 (сто) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: